

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ МЕЖДУНАРОДНЫХ ОТНОШЕНИЙ

Кафедра международного права

Аннотация к дипломной работе

**ПОНЯТИЕ И ХАРАКТЕРИСТИКА САНКЦИЙ В
СОВРЕМЕННОМ МЕЖДУНАРОДНОМ ПРАВЕ**

Томашевская Ангелина Сергеевна

Научный руководитель:
доктор юридических наук,
профессор Е. Ф. Довгань

Минск, 2024

АННОТАЦИЯ

1. Структура и объем дипломной работы

Дипломная работа состоит из задания на дипломную работу, оглавления, реферата дипломной работы, введения, трех глав, заключения, списка использованных источников. Общий объем работы составляет 79 страниц. Список использованных источников занимает 10 страниц и включает 116 позиций.

2. Перечень ключевых слов

ГОСУДАРСТВО, КОНТРМЕРЫ, МЕЖДУНАРОДНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ, МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВО, МЕЖДУНАРОДНОЕ ПРАВОНАРУШЕНИЕ, МЕЖДУНАРОДНЫЕ САНКЦИИ, ОДНОСТОРОННИЕ ПРИНУДИТЕЛЬНЫЕ МЕРЫ, СОВЕТ БЕЗОПАСНОСТИ ООН, УСТАВ ООН.

Содержание работы

Объект исследования: отношения, складывающиеся между субъектами международного права по поводу применения санкций международных организаций и контрмер отдельных государств, а также правомерности односторонних ограничительных мер.

Предметом исследования выступают международные соглашения, акты международных организаций, внутреннее законодательство отдельных государств, регламентирующие вопросы применения санкций и контрмер, а также нормативно-правовые акты, устанавливающие порядок имплементации односторонних ограничительных мер отдельными государствами. Также предметом исследования выступает анализ санкционной деятельности государств и международных организаций.

Цель работы: выработка целостного научного представления о соотношении санкций, контрмер и односторонних ограничительных мер, а также установлении правомерности применения последних. Высказывание на этой основе предложений и рекомендаций научно-практического характера как для правотворческой, так и для правоприменительной практики.

Методы исследования: общенаучные методы, такие как анализ, синтез, индукцию, дедукцию, классификацию, аналогию, а также частные методы, включая формально-логический, системно-структурный, сравнительно-правовой, юридико-догматический.

Полученные результаты. Научная новизна исследования заключается в том, что автором проведено комплексное общетеоретическое исследование природы санкций, раскрыто понятие санкций в современном международном праве. Также в исследовании установлено, что санкция рассматривается как

часть правовой нормы, которая может содержать в себе как позитивные, так и негативные последствия. В исследовании определен порядок применения, условия легитимности, виды исследуемых санкций. В результате исследования сделаны выводы о правовой природе санкций Совета Безопасности, включая применение силы (крайним средством, находящимся в распоряжении Совета Безопасности, должно приниматься только тогда, когда Совет Безопасности считает исчерпанными другие средства). В исследовании досконально изучены односторонние ограничительные меры, а также правомерность и эффективность их применения в современном международном праве.

Автор работы подтверждает достоверность материалов и результатов работы и самостоятельность ее выполнения. Все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

Результаты исследования могут использоваться в учебном процессе, нормотворческом и правоприменительном процессе, а также для дальнейших научных исследований.

АНАТАЦЫЯ

1. Структура і аб'ём дыпломнай працы

Дыпломная праца складаецца з задання на дыпломную працу, зместа, рэферата дыпломнай працы, уводзінаў, трох глаў, заключэння, выкарыстаных крыніц. Агульны аб'ём працы складае 79 старонак. Спіс выкарыстаных крыніц займае 10 старонак і ўключае 116 пазіцый.

2. Ключавыя слова

ДЗЯРЖАВА, КОНТРМЕРЫ, МІЖНАРОДНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ, МІЖНАРОДНАЕ ПРАВА, МІЖНАРОДНАЕ ПРАВАПАРУШЭННЕ, МІЖНАРОДНЫЯ САНКЦЫИ, АДНАБАКОВЫЯ ПРЫМУСОВЫЯ МЕРЫ, САВЕТ БЯСПЕКІ ААН, СТАТУТ ААН.

3. Змест працы

Аб'ект даследавання: адносіны, якія складваюцца паміж суб'ектамі міжнароднага права з нагоды прымянення санкций міжнародных арганізацый і контрзахадаў асобных дзяржаў, а таксама правамернасці аднабаковых абмежавальных мер.

Прадметам даследавання выступаюць міжнародныя пагадненні, акты міжнародных арганізацый, ўнутране заканадаўства асобных дзяржаў, якія рэгламентуюць пытанні прымянення санкций і контрзахадаў, а таксама нарматыўна-прававыя акты, якія ўстанаўліваюць парадак імплементацыі аднабаковых абмежавальных мер асобнымі дзяржавамі. Таксама прадметам даследавання выступае аналіз санкцийнай дзеянасці дзяржаў і міжнародных арганізацый.

Мэта работы: выпрацоўка цэласнага навуковага ўяўленні аб суадносінах санкций, контрзахадаў і аднабаковых абмежавальных мер, а таксама ўсталяванні правамернасці прымянення апошніх. Выказанне на гэтай аснове пропаноў і рэкамендацый навукова-практычнага харектару як для прававорчай, так і для правапрымняльной практыкі.

Метады даследавання: агульнанавуковыя метады, якія як аналіз, сінтэз, індукцыю, дэдукцыю, класіфікацыю, аналогію, а таксама прыватныя метады, уключаючы фармальна-лагічны, Сістэмна-структурны, параўнальная-прававой, юрыдык-дагматычны.

Атрыманыя вынікі. Навуковая навізна даследавання заключаецца ў тым, што аўтарам праведзена комплекснае общетеоретическое даследаванне прыроды санкций, раскрыта паняцце санкций ў сучасным міжнародным праве. Таксама ў даследаванні ўстаноўлена, што санкцыя разглядаецца як частка прававой нормы, якая можа ўтрымліваць у сабе як пазітыўныя, так і негатыўныя наступствы. У даследаванні вызначаны парадак прымянення, Умовы легітымнасці, віды доследных санкций. У выніку даследавання

зроблены высновы аб прававой прыродзе санкцый Савета бяспекі, уключаючы прымяненне сілы (крайнім сродкам, якія знаходзяцца ў распараджэнні Савета бяспекі, павінна прымацца толькі тады, калі Савет Бяспекі лічыць вычарпанымі іншыя сродкі). У даследаванні дасканала вывучаны аднабаковыя абмежавальныя меры, а таксама правамернасць і эфекты ўнасць іх прымянення ў сучасным міжнародным праве.

Аўтар працы пацвярджае дакладнасць матэрыялаў і вынікаў працы і самастойнасць яе выканання. Усе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадычныя палажэнні і канцепцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

Вынікі даследавання могуць выкарыстоўвацца ў навучальным працэсе, нарматворчым і правапрымяняльным працэсе, а таксама для далейших навуковых даследаванняў.

ANNOTATION

1. Structure and scope of the diploma work

The diploma work consists of diploma work assignment, table of contents, diploma work summary, introduction, 3 chapters, conclusion and list of references. Total scope of work is 79 pages. The list of references occupies 10 pages and includes 116 positions.

2. Keywords

STATE, COUNTERMEASURES, INTERNATIONAL ORGANIZATION, INTERNATIONAL LAW, INTERNATIONAL OFFENSE, INTERNATIONAL SANCTIONS, UNILATERAL COERCIVE MEASURES, UN SECURITY COUNCIL, UN CHARTER.

3. The content of the work

The object of the research: the relations that develop between subjects of international law regarding the application of sanctions by international organizations and countermeasures by individual States, as well as the legality of unilateral restrictive measures.

The subject of the study is international agreements, acts of international organizations, the domestic legislation of individual States regulating the application of sanctions and countermeasures, as well as normative legal acts establishing the procedure for the implementation of unilateral restrictive measures by individual States. The subject of the study is also the analysis of the sanctions activities of states and international organizations.

The purpose of the research: to develop a holistic scientific understanding of the relationship between sanctions, countermeasures and unilateral restrictive measures, as well as to establish the legality of the use of the latter. Making proposals and recommendations of a scientific and practical nature on this basis for both law-making and law enforcement practice.

The methods of the research: general scientific methods such as analysis, synthesis, induction, deduction, classification, analogy, as well as private methods, including formal-logical, systemic-structural, comparative-legal, legal-dogmatic.

The results obtained. The scientific novelty of the research lies in the fact that the author conducted a comprehensive general theoretical study of the nature of sanctions, revealed the concept of sanctions in modern international law. The study also found that the sanction is considered as part of a legal norm, which may contain both positive and negative consequences. The study defines the order of application, the conditions of legitimacy, and the types of sanctions under study. As a result of the study, conclusions were drawn about the legal nature of Security Council sanctions, including the use of force (the last resort at the disposal of the Security

Council should be taken only when the Security Council considers other means exhausted). The study thoroughly examines unilateral restrictive measures, as well as the legality and effectiveness of their application in modern international law.

The author of the work confirms *the reliability of the materials and results of the work* and the independence of its execution. All theoretical, methodological provisions and concepts borrowed from literary and other sources are accompanied by references to their authors.

The results of the study can be used in the educational process, the rule-making and law enforcement process, as well as for further scientific research.